

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 143 442/98-011052
Signatura: bn3cs104

Inspektorát č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště: Karviná

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Základní škola Orlová-Lutyně, Mláďí 726
735 14 Orlová

IZO: 102 168 318

Ředitel školy / zařízení: Mgr. Zdeněk Canibal

Zřizovatel: Město Orlová

Příslušný školský úřad: ŠÚ Karviná

Termín inspekce: 18. - 19. listopad 1998

Inspektoři: Mgr. Josef Plecháč
Mgr. Václav Leikep

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, zřizovací listina, rozvrhy hodin, řád školy, tematické plány, třídní knihy, hospitační záznamy, žákovské knížky, písemné práce žáků, přehledy o aktivitách školy, povinná dokumentace školní družiny.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Stáří školní budovy je 32 let. Jedná se o školu pavilonového typu. Tyto pavilony jsou rozmístěny ve velkém oploceném školním areálu. Uprostřed areálu se nachází antukové hřiště. Škola byla postavena jako 24 třídní s 8 odbornými učebnami a 10 kabinety. Při posledních opravách bylo provedeno zateplení střechy tělocvičny a spojovací chodby mezi dvěma pavilony. V současné době probíhá při plném provozu oprava osvětlení učeben, postupně je prováděna výměna oken za plastová.

V letošním roce je ve škole 22 tříd. Odborné učebny jsou funkční, i když některé potřebují opravy. Jde zejména o odbornou učebnu chemie a fyziky v které jsou funkční rozvody vody a opravu je třeba provést v rozvodech plynu a elektřiny. Výuka elektřiny v současnosti probíhá v odborné učebně elektro.

Žákovský nábytek byl v posledních letech z 50 % vyměněn. Zbývající je užíváním značně opotřebován a bylo by jej třeba buď renovovat, nebo zakoupit nový.

Vybavení audiovizuální technikou je průměrné. Škola vlastní 8 televizorů s videorekordéry, 11 zpětných projektorů, 15 kazetových magnetofonů a jinou techniku. Údržba těchto přístrojů se provádí průběžně v rámci finančních možností zřizovatele. Z výpočetní techniky slouží škole jeden počítač s tiskárnou. Vyučující mohou pro výuku využívat kopírovací stroj. Vybavení odborných kabinetů je průměrné, pomůcky jsou průběžně nahrazovány novými.

Prostory pro administrativu a vedení školy s přihlédnutím k provozu školy jsou vyhovující.

Školní knihovna má 787 svazků. Je využívána hlavně při vyučovacím procesu. Fond učebnic a učebních textů ke dostatečný a postupně se aktualizuje.

Materiálně technické podmínky lze hodnotit jako průměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučování je v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Rozvrhy hodin a přestávek respektují psychohygienické potřeby žáků. Ustanovení řádu školy a pravidla vnitřního režimu pamatují na ochranu zdraví a bezpečnost. Dozory jsou zajišťovány pedagogickými pracovníky dle schváleného rozpisu. Rovněž dozory jsou zajištěny ve školní jídelně a při přechodu žáků do družiny nebo z pavilonu do tělocvičny i odborných učeben. Veškerá poučení žáků jsou zaznamenávána v třídních knihách.

Ve škole je jmenován pedagog zabývající se protidrogovou prevencí. Tato prevence je prováděna v rámci jednotlivých předmětů.

Pracovní prostředí tříd a chodeb je příznivé. Třídy a odborné učebny jsou nově vymalované. Výzdoba je funkční a estetická, vhodně je využíváno prací žáků.

Nově zakoupený žákovský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům. To není zcela splněno u starého opotřebovaného nábytku. Tento nábytek působí rušivě jinak v pěkně upravených a čistých třídách. Proti přímému slunečnímu svitu jsou třídy vybaveny zatahovacími závěsy. Bude třeba je upravit tak, aby bylo zakryto celé okno. Ve třídách, kde byla provedena rekonstrukce osvětlení, je svítivost vyhovující. Předpoklad je, že tato výměna bude urychleně provedena.

Sociální zařízení odpovídá kapacitě a je udržováno v čistotě. Řády odborných učeben jsou zpracovány a viditelně vyvěšeny.

Pitný režim je zajišťován tak, že žákům je doporučováno nosit si nápoje v plastových obalech z domova. Ve škole je zabudován automat na prodej nápojů. Školní družina si zajišťuje pitný režim vařením čaje a při podávání obědů je rovněž pamatováno na podávání dostatečného množství tekutin.

Jisté problémy mohou vznikat v zimních měsících při přechodu žáků do tělocvičny či jiných učeben z pavilonů, které nejsou centrálně propojené. Rovněž údržbě chodníku se musí věnovat dostatečná pozornost. Tyto přechody mohou mít vliv na častější záněty horních cest dýchacích. To nebylo zatím statisticky šetřeno.

Základní psychohygienické podmínky provozu školy jsou dodržovány, odpovídají platným předpisům a lze je hodnotit jako průměrné.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Hospitováno bylo v 11 hodinách.

Vynikajících	1 hodina	9,1 %
Nadprůměrných	2 hodiny	18,2 %
Spíše nadprůměrných	5 hodin	45,5 %
Průměrných	2 hodiny	18,2 %
Spíše podprůměrných	1 hodina	9,1 %

Matematika

Matematiku vyučují na 2. stupni čtyři vyučující, z nichž odbornou způsobilost splňují dva. Z celkového počtu 40 hodin je odborně odučeno 15 (37,5 %).

Hospitováno bylo v pěti hodinách. Ve dvou na 1. stupni a ve třech na 2. stupni. Na 1. stupni se pracuje převážně s učebnicemi nakladatelství Prodos. Hodiny byly učitelkami připravené, často se střídaly formy práce. Při rýsování bude třeba více se zaměřit na kontrolu rýsovacích pomůcek před započítím vlastní práce. V hodinách se projevovala individuální práce s žáky. Jako motivačního prvku bylo využíváno vhodně volené pochvaly. Vztahy učitel - žák byly pozitivní.

Na 2. stupni byly vyučovací jednotky rovněž připravené. Dostatek času bylo věnováno samostatné práci žáků. Aktivita při vyučování byla na dobré úrovni. Učivo bylo podáváno věcně správně a srozumitelně. Rovněž i zde se projevovala individuální práce s jednotlivými žáky. Po dohodě na předmětové komisi využívají se ve všech třídách jednotné sešity. Jejich vedení žáky je rozdílné, vyučujícími jsou opravovány. Probírané učivo bylo v souladu s tematickými plány. Všichni vyučující matematiky mají větší počet let pedagogické praxe.

Fyzika

Fyziku vyučuje ve škole jedna učitelka. Pro daný předmět má odbornou a pedagogickou způsobilost. Výuka fyziky se provádí v odborné učebně. Tato učebna slouží zároveň k výuce chemie. V současné době zde nejsou funkční rozvody elektřiny a plynu, proto výuka elektřiny je prováděna v další odborné učebně elektro. Kabinet fyziky je dostatečně vybaven demonstračními pomůckami, rovněž žákovských souprav pro mechaniku, optiku i elektřinu je dostatek. Velká část pomůcek se nachází přímo v odborné učebně.

Hospitováno bylo v jedné hodině. Probírané učivo bylo v souladu s tematickým plánem. Při vyvozování nových poznatků vycházela vyučující z praktických znalostí žáků. Učivo bylo vhodně aktualizováno. V hodině se často střídaly formy práce, žáci byli po celou vyučovací jednotku zaměstnáváni. Z jejich odpovědí bylo patrné, že vyučující u nich pěstuje prvky fyzikálního myšlení. Při výuce využívají učebnice fyziky část A, B vydané SPN v roce 1993. Práce s učebnicí byla rovněž do vyučovací hodiny zařazena. Vedení poznámek žáky má rozdílnou úroveň. Sešity jsou vyučující vidovány.

Zeměpis, přírodopis, vlastivěda, prvouka

Žáci získávají znalosti a dovednosti v žádoucím obsahu i tempu. Vyučovací jednotky mají stanoveny jasné cíle a obsah. Vyučovací metody jsou adekvátní danému předmětu i tématu a jsou přiměřené věku žáků. Ve výuce jsou používány efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce (problémové učení, týmová práce, názornost, samostatné studium, práce s informacemi, relaxační chvílky).

Při výuce se postupuje diferencovaně podle schopností a zájmů žáků. Žáci se účastní procesu výuky, mají dostačující prostor pro uplatnění své aktivity a iniciativy. Výuka je koncipována a organizována tak, aby uspokojila rovněž očekávání žáků a jejich rodičů, přitom vytyčuje náročné, avšak dosažitelné cíle. Pravidelná zpětná vazba formou hodnocení a diskuse nad výsledky a vedení žáků k sebehodnocení byla zřejmá pouze ve dvou vyučovacích hodinách.

Vztahy učitel - žák při vyučování jsou pozitivní, podporují motivaci žáků, dávají jim zažít radost z úspěchu, a tím vytvářejí základní předpoklady pro dobré výsledky v učení. Domácí úkoly jsou zadávány účelně a v přiměřeném množství. Škola není optimálně vybavena odpovídajícími atlasy v 6. a 9. ročníku a soubory vlastivědných map ve 4. ročníku. V jedné vyučovací hodině vlastivědy byly efektivní metody a formy práce používány zcela minimálně.

Z hlediska kvality vyučování lze školu hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů. Funguje prevence problémových jevů, jsou přijímána účinná opatření k nápravě. Chování a jednání žáků je ve většině případů přiměřené jejich věku. Vyskytují se však i případy nekázně, projevují se sklony k záškoláctví a neplnění školních povinností. Přestupky žáků jsou neprodleně pojednány vedením školy a výchovnou poradkyní s rodiči těchto žáků.

Výsledky formativního působení na žáky jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovné poradkyně zastává učitelka, která má odbornou způsobilost pro výuku jazyka českého a dějepisu. Dokončuje kvalifikační studium pro výchovné poradenství.

Inspekci byl předložen plán práce výchovného poradce na školní rok 1998/99. Jeho analýzou bylo zjištěno, že výchovná poradkyně se ve své práci zaměřuje na profesionální orientaci žáků školy, na poskytování informací a poradenství jak pro žáky, tak pro rodiče. Při řešení výchovných problémů spolupracuje hlavně s třídními učiteli, případně s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Zprostředkovává rovněž kontakty se středními školami v regionu (organizuje návštěvy středních škol při dnech otevřených dveří, besedy se zástupci středních škola a pod.).

Protidrogové výchově a prevenci je věnována maximální pozornost. Dosud nebylo mezi žáky školy zjištěno požívání drog nebo jiných návykových látek. Pokyn MŠMT ČR č. j. 16 222/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek je respektován.

Škola eviduje 31 zdravotně postižených žáků, kterým je ze strany výchovné poradkyně, vedení školy i vyučujících věnována individuální péče, jejich studijní problémy jsou průběžně řešeny ve spolupráci s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Dokumentace těchto žáků je vedena. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 18996/97-22 k integraci zdravotně postižených žáků je dodržován.

Výchovné poradenství je hodnoceno jako nadprůměrné.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Jsou vytvářeny podmínky pro upevňování sounáležitosti a hrdosti na svou školu a jsou pořádány akce k její podpoře (Den dětí, předvánoční besídka pro děti). Škola zajišťuje rozvíjení estetických potřeb žáků tvořivými aktivitami a estetickou úpravou prostorů školy pracemi žáků, které vznikají v hodinách výtvarné výchovy. Žáci se účastní různých výstav, navštěvují divadelní představení, koncerty a knihovny.

Veliké pozornosti se těší sportovní akce. Žáci soutěží ve vyběžené, přespolním běhu, florbalu, lehkotletických disciplínách. Žáci se zúčastňují i výtvarných, zdravotnických, dějepisných, soutěží. Pravidelně se škola zapojuje do chemické, biologické, matematické olympiády. Největších úspěchů dosáhla škola v zeměpisné olympiádě, kde obsadila v krajské soutěži 1. místo. V rámci volitelných předmětů si mohou žáci vybrat technické činnosti základy pěstičství, ruční práce a šití technická praktika a technické kreslení. Kroužků je evidováno 5.

Další aktivity ovlivňující výchovně vzdělávací činnost školy jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní družina - IZO: 119 700 786

Dle rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol je plánovaná kapacita 50 žáků. Ke dni inspekce ve dvou odděleních bylo 48 dětí. Pracují zde dvě odborně kvalifikované vychovatelky. Školní družina je provozovaná v samostatné budově. Ta se nachází v blízkosti školy. Tato budova původně sloužila mateřské škole a je dostatečně prostorově velká. Jsou zde dvě pracovny, dvě velké herny a další prostory pro žáky i pro zaměstnance. Zařízení je staršího typu. Byla by vhodná postupná obměna zvláště koberců v hernách i sedacího nábytku.

Činnost školní družiny je zajištěna od 6:00 do 8:55 hodin a od 11:40 do 16:30 hodin. Práce je řízena celoročním plánem. Ten je konkretizován do týdenních plánů. Převažuje činnost rukodělných prací a sport. Vedoucí má též kvalifikaci pro provádění logopedie a touto činností se rovněž zabývá. Povinná dokumentace je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnou legislativou.

Příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů činí 80 Kč měsíčně. Výběr provádí vedoucí vychovatelka. K tomu nemá žádné písemné zmocnění zřizovatele. To je v rozporu s výkladem k zabezpečení úkolů vyplývajících ze zákona č. 190/1993 zveřejněném ve Věstníku MŠMT ČR z roku 1994 v sešitě č. 2.

Školní jídelna - IZO: 119700 778

Plánovaná kapacita je 300 jídel. V současné době se zde vaří 335 obědů. Z toho je 222 pro žáky, 41 pro zaměstnance školy a zbytek pro cizí strávníky. O vaření se stará pět pracovnic včetně vedoucí.

Zařízení kuchyně pochází z roku založení školy. Od té doby byl vyměněn jeden kotel a jeden robot.

Vlastní jídelna má 72 míst u stolů. Dozory vykonávají pedagogičtí pracovníci dle rozpisu schváleného ředitelem školy. Jejich rozpis je viditelně vyvěšen spolu s týdenním jídelním lístkem. Jeho sestavování respektuje zdravou výživu. Je pamatováno na dostatek tekutin podávaných k obědu.

Poslední kontrola OHS Karviná byla provedena 27. listopadu 1997. Nebyly shledány závady v čistotě a hygieně. Prohlídkou jídelny a přilehlých prostor je možno dodržování čistoty potvrdit.

Výchovná činnost školní družiny a školní jídelny je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Pro výkon školní inspekce byly vytvořeny dobré podmínky. V kontrolovaných oblastech nebylo zjištěno porušení zákonných norem. Od poslední inspekce bylo provedeno hodně práce na zlepšení psychohygienických podmínek i stavebních úprav.

Na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Doporučení:

1. Ve vyučovacích jednotkách věnovat více pozornosti zpětné vazbě.
2. Realizovat doplnění aktuálních zeměpisných atlasů v 6. a 9. ročníku a soubory vlastivědných map ve 4. ročníku.
3. Provést kontrolu všech učebních textů a učebnic dle seznamu schválených učebnic pro školní rok 1998/1999 (Věstníky MŠMT ČR, ročník LIV, sešit č. 6 z června 1998, sešit č. 9 ze září 1998).
4. Dokončit výměnu starého žákovského nábytku.
5. Zajistit funkčnost rozvodů plynu a elektřiny v odborné učebně fyziky a chemie.
6. Projednat se zřizovatelem výběr peněz na částečnou úhradu neinvestičních nákladů tak, aby se naplnil výklad k zákonu č. 190/1993 Sb. (Věstník MŠMT ČR rok 1994, sešit 2).

V Karviné dne 26. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Mgr. Josef Plecháč, v. r.

členové týmu Mgr. Václav Leikep, v. r.

.....

Přílohy: Bez příloh.

Inspekční zprávu jsem převzal dne: 30. listopadu 1998

razítko

Podpis ředitele školy Mgr. Zdeněk Canibal, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Orlová	98 - 12 - 15	143 470/98 - 00458
Školský úřad: Karviná	98 - 12 - 15	143 470/98 - 00458
Rada školy: Není ustavena	---	---